

KORRALDUS

Keskkonnaloa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Arvestades **Verston Eesti OÜ** 19.06.2024 esitatud keskkonnaloa taotlust nr T-KL/1020190-2 ja võttes aluseks maapõuseaduse § 48, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lg 1 p 4 ning haldusmenetluse seaduse § 53 lg 1 p 2 ja lg 2 p 2 ja 3, § 61 lõike 1, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1. Anda Verston Eesti OÜ-le (reg. kood 11947047) Kalitsa maardlas Kalitsa kruusakarjääri mäeeraldisel maavara kaevandamiseks keskkonnaluba nr KL-522335 kehtivusega 15 aastat.

1.3. Määrata keskkonnaloale nr KL-522335 kõrvaltingimused lähtuvalt käesoleva korralduse peatükis 3.4.3. "Kõrvaltingimuste seadmine" toodust.

1.4. Korraldus jõustub alates Verston Eesti OÜ-le teatavaks tegemisest.

2. ASJAOLUD

2.1 Taotluse läbivaatamine

2.1.1. Verston Eesti OÜ (reg. kood 11947047, aadress Järva maakond, Paide linn, Paide linn, Pärnu tn 128, 72720) esitas 18.03.2024 Keskkonnaametile taotluse Kalitsa maardla Kalitsa kruusakarjääri keskkonnaloa saamiseks (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 18.03.2024 nr DM-127839-1 ning parandustaotlus 19.06.2024 nr DM-127839-4).

Verston Eesti OÜ taotleb keskkonnaluba Kalitsa kruusakarjäärist täitekruusa ja täiteliiva kaevandamiseks.

Taotletav Kalitsa kruusakarjäär asub Järvamaa maakonnas Järva vallas Kalitsa külas. Mäeeraldis ja selle teenindusmaa paiknevad eraomandisse kuuluvatel katastriüksustel Maripuu (katastritunnus 25501:001:0310, maatulundusmaa 100%), Sternhofi (katastritunnus 31403:001:0063, maatulundusmaa 100%) ja Sternhofi (katastritunnus 31403:001:0064, maatulundusmaa 100%). Taotletava mäeeraldisel teenindusmaa pindala on 16.60 ha, sh mäeeraldisel pindala 12.44 ha. Karjäär koosneb kahest lahustükist, mis jäävad üksteisest ~200 m kaugusele. Edaspidi on neid selgitavalt nimetatud ka lääne- ning idapoolne, vastavalt nende paiknemisele maastikus.

Mäeeraldis teenindusmaa läänepoolse lahustüki pindala on 7,47 ha, sh mäeeraldis pindala 6,28 ha. Läänepoolne lahustükk külgneb läänes Sternhofi põld katastriüksusega (katastritunnus 31403:001:0065) ja põhja pool Krügeri katastriüksusega (katastritunnus 31403:001:0059) ning lõunas Maripuupõllu katastriüksusega (katastritunnus 25501:001:0309). Kahe lahustüki vahele jäävad katastriüksused Sternhofi põld (katastritunnus 31403:001:0065) ja Virve (katastritunnus 31403:001:0742).

Mäeeraldis teenindusmaa idapoolse lahustüki pindala on 9,13 ha, sh mäeeraldis pindala 6,16 ha. Idapoolne lahustükk külgneb läänes katastriüksusega Sternhofi põld (katastritunnus 31403:001:0065), põhjas katastriüksusega Kalmu (katastritunnus 31403:001:0550), idas katastriüksusega Rava metskond 152 (katastritunnus 31401:002:0097) ning lõunas katastriüksusega Virve (katastritunnus 31403:001:0742). Idapoolne lahustükk kattub suures osas kunagise Kalitsa karjääriga.

Taotletav mäeeraldis hõlmab Kalitsa maardla (registrikaart nr 1 011) täitekruusa aktiivse tarbevaru (aT) plokki 1 ja täiteliiva aT plokki 2. Kaevandatav varu asub ülalpool põhjaveetasel.

Varu kogused taotluses on järgmised (seisuga 01.07.2023):

- täitekruusa aktiivne tarbevaru pindalal 6,28 ha 336 tuh m³ (plokk 1);
- täiteliiva aktiivne tarbevaru pindalal 6,16 ha 108 tuh m³ (plokk 2).

Kaevandatavad varud on järgmised:

- läänepoolne lahustükk, plokk 1 aT, 314 tuh m³;
- idapoolne lahustükk, plokk 2 aT, 99 tuh m³.

Maavara kaevandamise keskmiseks aastamääraks on 28 tuh m³. Kaevandatud maavara kasutamise otstarbeks on teedeehitus ja üldehitus. Keskkonnaloa kehtivusajaks taotletakse 15 aastat ja kaevandatud maa korrastatakse metsamaaks ja rohumaaks.

Geoloogilise uuringu teostaja on OÜ J.Viru Markšeideribüroo (registrikood 11644539). Aruande nimetus: „Aruanne Järva maakonnas Kalitsa uuringuruumis tehtud geoloogiliste tööde kohta (varu seisuga 04.11.2022)“. EGF number on 9754. Varud on arvele võetud Maa-ameti 28.06.2023 korraldusega nr 1-17/23/1461.

2.1.2. Keskkonnaamet kontrollis ettevõtte esitatud taotlusmaterjalide vastavust maapõueseaduses (*MaaPS*), keskkonnaseadustiku üldosa seaduses (*KeÜS*), keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses (*KeHJS*), keskkonnaministri 23.10.2019 määruses nr 56 „Keskkonnaloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnaloa taotluse ja loa andmekoosseis“ sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks taotluse menetlemiseks.

Riigilõiv 1000 eurot on tasutud 18.03.2024 riigilõivuseaduse § 136² lõike 1 punkti 4 kohaselt. Kohaldatud riigilõivuseaduse redaktsiooni, mis kehtis taotluse esitamise hetkel.

Keskkonnaloa taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötleja Maa-amet (alates

01.01.2025 Maa- ja Ruumiamet, 26.06.2024 kirjaga nr 9-3/24/3751-4.

Kalitsa kruusakarjääri mäeeraldisel, teenindusmaal ega karjääri mõjupiirkonnas, milleks on eeldatavalt ca 250-300 m, ei ole Natura 2000 võrgustiku alasid ega muid kaitsealasid, samuti ei ole ettepanekuid uute alade kaitse alla võtmiseks. Kaitsealuseid loodusobjekte ega elupaigatüüpe mäeeraldisel ja teenindusmaal ei ole. Taotletaval mäeeraldisel ning selle mõjupiirkonnas puuduvad märgalad, jõeäärsed alad, jõesuudmed, rannad, kaldad, ja merekeskkond.

2.2 Taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Loa andja edastas esmase taotluse 10.07.2024 keskkonnaotsuste infosüsteemi kaudu koheselt pärast selle saamist teadmiseks ja soovi korral arvamuse avaldamiseks Järva Vallavalitsusele (edaspidi *kohalik omavalitsus*; KeÜS § 43 lg 1 ja 2).

Loa andja teavitas avalikkust loa menetluse algatamisest 11.07.2024 väljaandes Ametlikud Teadaanded. Lisaks teavitas piirinaabreid ja mõjutatud isikuid taotluse esitamisest (registreeritud KOTKAS-s 10.07.2024 numbriga DM-127839-6; KeÜS § 46 lg 1 p-d 1 ja 2). Loa andja otsustas jätta ajalehes teade avaldamata, kuna taotlusmaterjalide põhjal kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või -risk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi (KeÜS § 47 lg 2).

Kuni loa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igaühel õigus esitada taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid.

Keskkonnavalitsuse taotluse avalikustamisel ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitatud.

Loa andja teavitas kohalikku omavalitsust menetluse algatamisest ning küsis arvamust (registreeritud KOTKAS-s 10.07.2024 dokumendina nr DM-127839-7) nõuetekohaseks tunnistatud taotluse kohta (KeÜS § 43 lg 2¹, MaaPS § 49 lg 6).

Järva Vallavalitsus edastas 15.07.2024 kirja (registreeritud KOTKAS-s 15.07.2024 nr DM-127839-8), millega andis Keskkonnaametile teada, et Järva valla korraline volikogu istung, millele eelnevalt jõutakse läbi viia avaliku arutelu ja kohustuslikud toimingud, toimus 26.09.2024, peale mida saab volikogu saata Järva Valla seisukoha.

Järva Vallavolikogu edastas 03.10.2024 kirjaga 26.09.2024 tingimusliku nõustuva otsuse nr 51 (registreeritud KOTKAS-s 04.10.2024 nr DM-127839-9).

Keskkonnaamet edastas 07.10.2024 kirjaga nr DM-127839-10 Järva Vallavolikogu otsuse ettevõttele Verston Eesti OÜ.

Verston Eesti OÜ nõustus 21.10.2024 kirjaga nr 1-10/578-2024 Järva Vallavolikogu otsusega (KOTKAS-s registreeritud 23.10.2024 nr DM-127839-11).

Loa andja teavitas xx.xx.xxxx loa andmise otsuse eelnõu valmimisest väljaandes Ametlikud Teadaanded ja saatis eelnõud menetlusosalistele ning huvitatud isikutele xx.xx.xxxx tutvumiseks ja arvamuse/vastuväidete esitamiseks (HMS § 48 lg 1 ja 2, § 49 lg 1, KeÜS § 48 lg 1, 3 ja 4, KeHJS § 11 lg 2²).

Eelnõudele esitati/ei esitatud ettepanekuid ega vastuväiteid (vt korralduse peatükist 3.5.)

2.3 Keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

KeHJS § 3 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 11 lõigete 3 ja 4 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (KMH) kohustuslik KeHJS § 6 lõike 1 tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda KMH algatamist või algatamata jätmist, lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 1 kohaselt ei kuulu ettevõtte poolt taotletav tegevus olulise keskkonnamõjuga tegevuste loetelusse. Kavandatav tegevus kuulub KeHJS § 6 lõike 2 punktis 2 nimetatud tegevusvaldkonda, mille täpsustatud loetelu on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005. a määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” (*edaspidi KMH määrus*).

KMH määruse § 1 lõike 1 ja § 3 punkti 4 kohaselt peab otsustaja andma eelhindangu selle kohta, kas pealmaakaevandamine kuni 25 hektari suurusel alal on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevus või mitte ning otsustama KMH algatamise või algatamata jätmise üle.

Keskkonnaamet jättis 14.11.2025 kirjaga nr DM-127839-14 „Kalitsa maardla Kalitsa kruusakarjääri keskkonnaloa taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine“ algatamata KMH Kalitsa kruusakarjääri keskkonnaloa taotlusele. Kavandatava tegevuse keskkonnameetmed ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks tuuakse välja keskkonnaloa kõrvaltingimustena (vt p 3.4.3.).

3. KAALUTLUSED

3.1. Kaalutlused loa andmisel

Taotluse lahendamisel ei ole loa andja seotud taotleja õiguslike seisukohtadega, vaid taotluse eesmärgiga- sellega, milliseks tegevuseks taotleja luba soovib. Tegevuse õiguslik kvalifitseerimine haldusmenetluses on loa andja ülesanne (Riigikohtu lahend 3-3-1-74-14, p 13).

Keskkonnaluba antakse tähtajaliselt, kuna kaevandamisluba antakse kuni 30 aastaks, välja arvatud liiva, kruusa, järvelubja, järve- ja meremuda kaevandamiseks, kus luba antakse kuni 15-ks aastaks (MaaPS § 60 lg 1 ja 2).

Ettevõttel on luba (seaduses ka kui kaevandamisluba) vajalik maapõuest kaevandamiseks

(MaaPS § 42 lg 1).

MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnaloo andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

MaaPS § 49 lõike 1 kohaselt esitab taotleja kaevandamise keskkonnaloo saamiseks loa andjale taotluse.

MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnaloo Keskkonnaamet.

MaaPS § 49 lõike 6 kohaselt saadab keskkonnaloo andja kaevandamise keskkonnaloo taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Kooskõlas MaaPS § 49 lõikega 6 edastas Keskkonnaamet Kalitsa kruusakarjääri keskkonnaloo taotluse 10.07.2024 kirjaga nr DM-127839-7 Järva Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks.

Järva Vallavolikogu 26.09.2024 otsusega nr 51 nõustus tingimuslikult keskkonnaloo andmisega Kalitsa kruusakarjäärile.

3.2. Jäätmete käitlemine

MaaPS § 50 lõike 6 kohaselt tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjäätmete kohta.

Kalitsa kruusakarjääri keskkonnaloo taotluse seletuskirja kohaselt kaevandamisjäätmeid ei teki. Kaevandamisjäätmeteks võib kvalifitseerida kooritud katendi (kokku 50 tuh m³), kuid taotluse kohaselt katend (muld) kasutatakse esimesel võimalusel karjääri nõlvade korrastamiseks või võõrandatakse.

Eelnevale tuginedes ei ole antavale keskkonnalooale jäätmete eriosa lisamine vajalik. Juhul kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjäätmeid siiski tekib, on kohustus ka kaevandamise jäätmekava esitada ning taotleda keskkonnalooale juurde jäätmete eriosa.

KeÜS § 42 lõike 1 punkti 5 kohaselt peab keskkonnaloo taotluses märkima kavandatava tegevuse eesmärgi ja põhjenduse. Kavandatava tegevuse eesmärgiks on tagada oma põhitegevuse (teede ehitus ja üldehitus) ja ehituse jaoks vajalik toormebaas ka pikemas perspektiivis.

3.3 Loa andmisest keeldumise aluste hindamine

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb hetkel kehtiva MaaPS §-s 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid.

MaaPS § 55 lõike 2 punktides 1-9 ja lõike 3 punktides 2-3 toodud asjaolusid Kalitsa kruusakarjääri mäeeraldise, mäeeraldise teenindusmaa või nende asukohaga seoses ei esine, seega ei ole nimetatud punkte keeldumise alusena asjakohane käsitleda.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 10 sätestab, et keskkonnanaloo andmisest keeldutakse, kui kaevandamine on vastuolus riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Kalitsa kruusakarjääri mäeeraldis asub eramaal. Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 10 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 11 sätestab, et keskkonnanaloo andmisest keeldutakse, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus keskkonnanaloo andmisega. Järva Vallavolikogu 26.09.2024 otsusega nr 51 nõustus tingimuslikult keskkonnanaloo andmisega. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 11 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 12 sätestab, et keskkonnanaloo andmisest keeldutakse, kui taotletava keskkonnanaloo alusel tehtavad tööd võivad oluliselt ebasoodsalt mõjutada kaitstavat loodusobjekti ja seda ebasoodsat mõju ei saa muul viisil vältida kui loa andmisest keeldumisega. Keskkonnaameti 14.11.2025 kirjaga nr DM-127839-14 kinnitatud KMH eelhinnangu järelendus oli, et kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 12 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 3 punkt 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest võib keelduda, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus. Verston Eesti OÜ-l ei ole seisuga xx.xx.2025 karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 3 punkti 1 kohast keeldumise alust.

Maavara kaevandamiseks ja töötlemiseks kasutatava maa katastriüksuse sihtotstarve määramise ja muutmise nõuded on sätestatud maakatastriseaduses.

3.4 Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lg 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lg 1). Kaalutlusõigust tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lg 2). MaaPS § 56 lg 1 p 9 kohaselt

märgitakse kaevandamisloale meetmed, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest tuleneva keskkonnahäiringu vähendamiseks. Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Kõrvaltingimused ja seirevajadused sätestatakse keskkonnaloa eriosades vastavalt asjakohasusele.

3.4.1. Kohaliku omavalitsuse üksuse esitatud tingimused

Järva Vallavolikogu 26.09.2024 otsusega nr 51 andis nõusoleku Kalitsa kruusakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa väljastamiseks järgmistel tingimustel:

1. Kaevandaja on kohustatud rajama 5 m kõrguse müravalli Kalitsa kruusakarjääri maardlaala läänepoolse lahustüki loode-kagu suunalisele piirile Maripuu-Kalmu kinnistule (katastritunnus 25501:001:0308) kaevandustegevusest tulenevate häiringute vähendamiseks.
2. Kaevandaja on kohustatud rajama 5 m kõrguse müravalli Kalitsa kruusakarjääri maardlaala idapoolse lahustüki ida-lõuna suunalisele piirile Aruküla küla elamutega kinnistutele kaevandustegevusest tulenevate häiringute vähendamiseks.
3. Kaevandaja on kohustatud seirama vähemalt üks kord aastas (sh enne kaevandustegevuse alustamist) Maripuu-Kalmu (katastritunnus: 25501:001:0308) kinnistu (katastritunnusega 51802:003:0089) kaevu veetaset ja olmevee kvaliteeti. Maripuu-Kalmu kinnistu kaevu veetumisel või vee kvaliteedi langusel kaevandustegevuse tagajärjel on kaevandaja kohustatud rajama uue puurkaevu või rekonstrueerima olemasoleva kaevu, et tagada kinnistul olmevee olemasolu.
4. Kaevandaja on kohustatud enne kaevandustegevuse alustamist rajama karjäärist väljaveo teedele enne ristumist riigile kuuluva Kalitsa-Koeru-Udeva-Preedi teega (reg nr 15152) 50 meetri ulatuses freesasfaltkatte vältimaks karjääripinnase kandumise üldkasutatavale teele.
5. Kasutada karjääri sõiduks ja karjäärist väljasõiduks (materjali veoks) kahte teed: riigile kuuluvat Kalitsa-Koeru-Udeva-Preedi teed (reg nr 15152) ja vallale kuuluvat Vao-Sternovi (reg nr 3140002) teed, et tekitada ringliiklus.
6. Kaevandajal koostöös Transpordiametiga korraldada riigile kuuluval Kalitsa-Koeru-Udeva-Preedi teel karjääri tegevuseks kasutatava tee osa katmine mustkatttega (2,5 kordse pindamisega) tee koormustaluvuse tõstmiseks ning tolmu tekke ja leviku vältimiseks enne karjääri avamist.
7. Kui kaevandaja kasutab karjääri tegevuseks Järva vallale kuuluvat kruusakattega Vao-Sternovi teed, katta mustkatttega (2,5 kordse pindamisega) tee lõik Karu kinnistu (31403:001:0510, Vao küla) ja Kareda kinnistu (31403:001:0360, Vao küla) elamuala ulatuses, et vältida tolmu teket ja kandumist elamualadele.
8. Mäeeraldistel lubada kaevandustegevusega seonduvaid töid teostada ja toodangut välja vedada esmaspäevast reedeni kella 07.00-18.00, nädalavahetustel ja riiklikel pühadel keelata karjääris teostatavad tegevused.
9. Kaevandajal tagada karjääri tegevuseks kasutatavate teede seisundi nõuded kogu keskkonnaloa kehtimise aja jooksul.

3.4.2. Eelhinnangus esitatud keskkonnameetmed

Keskkonnaamet on kavandatava tegevuse kohta andnud keskkonnamõjude eelhinnangu ning otsustanud 14.11.2025 kirjaga nr DM-127839-14 Kalitsa kruusakarjääri keskkonnaloa taotlusele jätta KMH algamata. Eelhinnangus analüüsiti karjääri tööga kaasnevate keskkonnahäiringute võimalikku teket ja levimist ning intensiivsust. Eelhinnangu lõppjäreldeusena leiti, et kavandataval tegevusel puudub oluline negatiivne keskkonnamõju. Kavandatava tegevuse mõjualana käsitleti Kalitsa kruusakarjääri mäeeraldise teenindusmaad ning ca 250-300 m ümber selle, kuna nii kaugele võib teoreetiliselt ulatuda müra või tahkete osakeste häiring. Keskkonnahäiringute vältimiseks ja leevendamiseks esitati eelhinnangus järgmised keskkonnameetmed, millega tuleb loa andmisel arvestada, mis lähtuvad muuhulgas ka Järva Vallavolikogu 26.09.2024 otsusest nr 51:

1. *kaevandaja on kohustatud rajama 5 m kõrguse müravalli Kalitsa kruusakarjääri maardlaala läänepoolse lahustüki loode-kagu suunalisele piirile Maripuu-Kalmu kinnistule (katastritunnus 25501:001:0308) kaevandamistegevusest tulenevate häiringute vähendamiseks;*
2. *kaevandaja on kohustatud rajama 5 m kõrguse müravalli Kalitsa kruusakarjääri maardlaala idapoolse lahustüki ida-lõuna suunalisele piirile Aruküla küla elamutega kinnistutele kaevandamistegevusest tulenevate häiringute vähendamiseks;*
3. *kaevandaja on kohustatud seirama vähemalt üks kord aastas (sh enne kaevandamistegevuse alustamist) Maripuu-Kalmu (katastritunnus: 25501:001:0308) kinnistu kaevu veetaset ja olmevee kvaliteeti. Maripuu-Kalmu kinnistu kaevu veetumisel või vee kvaliteedi langusel kaevandamistegevuse tagajärjel on kaevandaja kohustatud rajama uue puurkaevu või rekonstrueerima olemasoleva kaevu, et tagada kinnistul olmevee olemasolu;*
4. *kaevandaja on kohustatud enne kaevandamistegevuse alustamist rajama karjäärist väljaveo teedele enne ristumist riigile kuuluva Kalitsa-Koeru-Udeva-Preedi teega (reg nr 15152) 50 meetri ulatuses freesasfaltkatte vältimaks karjääripinnase kandumise üldkasutatavale teele;*
5. *kasutada karjääri sõiduks ja karjäärist väljasõiduks (materjali veoks) kahte teed: riigile kuuluvat Kalitsa-Koeru-Udeva-Preedi teed (reg nr 15152) ja vallale kuuluvat Vao-Sternovi (reg nr 3140002) teed, et tekitada ringliiklus;*
6. *kaevandajal koostöös Transpordiametiga korraldada riigile kuuluval Kalitsa-Koeru-Udeva- Preedi teel karjääri tegevuseks kasutatava tee osa katmine mustkatttega (2,5 kordse pindamisega) tee koormustaluvuse tõstmiseks ning tolmu tekke ja leviku vältimiseks enne karjääri avamist;*
7. *kui kaevandaja kasutab karjääri tegevuseks Järva vallale kuuluvat kruusakattega Vao-Sternovi teed, katta mustkatttega (2,5 kordse pindamisega) tee lõik Karu kinnistu (31403:001:0510, Vao küla) ja Kareda kinnistu (31403:001:0360, Vao küla) elamuala ulatuses, et vältida tolmu teket ja kandumist elamualadele;*
8. *mäeeraldistel lubada kaevandamistegevusega seonduvaid töid teostada ja toodangut välja vedada esmaspäevast reedeni kella 07.00-18.00, nädalavahetustel ja riiklikel pühadel on karjääris teostatavad tegevused keelatud;*
9. *kaevandajal tagada karjääri tegevuseks kasutatavate teede seisundi nõuded kogu keskkonnaloa kehtimise aja jooksul;*
10. *mürarikkad tööd on LKS § 55 lg 6¹ alusel keelatud lindude tundlikul pesitsusajal perioodil 15. aprill kuni 15. juuni.*

3.4.3. Keskkonnaloale kantavad kõrvaltingimused

Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

On põhjendatud määrata kõrvaltingimusteks kõik keskkonnameetmed, mida on nimetatud punktis 3.4.2. Keskkonnaloale kõrvaltingimuste kandmisel on tuginetud eelhinnangus esitatud kaalutlustele ning Järva Vallavolikogu 26.09.2024 otsusele nr 51.

Eeltoodu alusel seab Keskkonnaamet Kalitsa kruusakarjääri keskkonnaloale nr KL-522335 järgmised kõrvaltingimused:

1. kaevandaja on kohustatud rajama 5 m kõrguse müravalli Kalitsa kruusakarjääri maardlaala läänepoolse lahustüki loode-kagu suunalisele piirile Maripuu-Kalmu kinnistule (katastritunnus 25501:001:0308) kaevandamistegevusest tulenevate häiringute vähendamiseks;
2. kaevandaja on kohustatud rajama 5 m kõrguse müravalli Kalitsa kruusakarjääri maardlaala idapoolse lahustüki ida-lõuna suunalisele piirile Aruküla küla elamutega kinnistutele kaevandamistegevusest tulenevate häiringute vähendamiseks;
3. kaevandaja on kohustatud seirama vähemalt üks kord aastas (sh enne kaevandamistegevuse alustamist) Maripuu-Kalmu (katastritunnus: 25501:001:0308) kinnistu kaevu veetaset ja olmevee kvaliteeti. Maripuu-Kalmu kinnistu kaevu veetumisel või vee kvaliteedi langusel kaevandamistegevuse tagajärjel on kaevandaja kohustatud rajama uue puurkaevu või rekonstrueerima olemasoleva kaevu, et tagada kinnistul olmevee olemasolu;

Keskkonnaamet täpsutab tingimust nr 3 järgnevalt:

Kaevandaja on kohustatud seirama vähemalt üks kord aastas (sh enne kaevandamistegevuse alustamist) Maripuu-Kalmu (katastritunnus 25501:001:0308) ja Virve (katastritunnus 31403:001:0742) kinnistu kaevu veetaset ja põhjavee kvaliteeti vähemalt heljumi, ammooniumi, nitraadi, nitriti ja naftasaaduste osas. Maripuu-Kalmu kinnistu kaevu veetumisel või vee kvaliteedi langusel kaevandamistegevuse tagajärjel on kaevandaja kohustatud rajama uue puurkaevu või rekonstrueerima olemasoleva kaevu, et tagada kinnistul olmevee olemasolu.

Põhjendus: Täpsustati missuguseid näitajaid peaks veekvaliteeti hinnates seirama. Lisaks lisati juurde Virve kinnistu, mis asub idapoolsest lahustükist lõunas ca 150 m kaugusel. Kaevandaja põhjavee tasemest allpool küll ei kaevanda, kuid seire tingimus tuleneb ettevaatusprintsipist.

4. kaevandaja on kohustatud enne kaevandamistegevuse alustamist rajama karjäärist väljaveo teedele enne ristumist riigile kuuluva Kalitsa-Koeru-Udeva-Preedi teega (reg nr 15152) 50 meetri ulatuses freesasfaltkatte vältimaks karjääripinnase kandumise üldkasutatavale teele;

5. kasutada karjääri sõiduks ja karjäärist väljasõiduks (materjali veoks) kahte teed: riigile kuuluvat Kalitsa-Koeru-Udeva-Preedi teed (reg nr 15152) ja vallale kuuluvat Vao-Sternovi (reg nr 3140002) teed, et tekitada ringliiklus;

6. kaevandajal koostöös Transpordiametiga korraldada riigile kuuluval Kalitsa-Koeru-Udeva-Preedi teel karjääri tegevuseks kasutatava tee osa katmine mustkatttega (2,5 kordse pindamisega) tee koormustaluvuse tõstmiseks ning tolmu tekke ja leviku vältimiseks enne karjääri avamist;

7. kui kaevandaja kasutab karjääri tegevuseks Järva vallale kuuluvat kruusakatttega Vao-Sternovi teed, katta mustkatttega (2,5 kordse pindamisega) tee lõik Karu kinnistu (31403:001:0510, Vao küla) ja Kareda kinnistu (31403:001:0360, Vao küla) elamuala ulatuses, et vältida tolmu teket ja kandumist elamualadele;

8. mäeeraldistel lubada kaevandamistegevusega seonduvaid töid teostada ja toodangut välja vedada esmaspäevast reedeni kella 07.00-18.00, nädalavahetustel ja riiklikel pühadel on karjääris teostatavad tegevused keelatud;

9. kaevandajal tagada karjääri tegevuseks kasutatavate teede seisundi nõuded kogu keskkonnalaos kehtimise aja jooksul;

Keskkonnaamet täpsustab tingimust nr 9 järgnevalt:

Kaevandajal tagada karjääri tegevuseks kasutatavate teede seisundi nõuded kogu keskkonnalaos kehtimise aja jooksul (lähitudes tingimustest 4.-7).

Põhjendus: Et tingimus oleks kontrollitav.

10. mürarikkad tööd on LKS § 55 lg 6¹ alusel keelatud lindude tundlikul pesitsusajal perioodil 15. aprill kuni 15. juuni.

Keskkonnaamet täpsustab tingimust nr 10 järgnevalt:

Mürarikkad tööd (kaevandamine ja raadamine) on LKS § 55 lg 6¹ alusel keelatud lindude tundlikul pesitsusajal perioodil 15. aprill kuni 15. juuni.

Põhjendus: Täpsustati, mida peetakse mürarikaste tööde all. Tingimus tuleneb suurkoovitajast, kelle seisund on "ohulähedane" ja trend langev.

3.5. Avalikustamise käigus esitatud ettepanekute ja vastuväidete kaalumise

Keskkonnalaos nr KL-522335 andmise otsuse ja loa eelnõude avalikustamise käigus ettepanekuid ja vastuväiteid *laekus/ei laekunud*.

3.6 Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad käitajal seadusandlusest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima AÕKS, JäätS, VeeS, MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et seadusandlusest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelepea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: [Loa omaja meelepea | Keskkonnaamet](#).

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Siret Punnisk
juhataja
maapõuebüroo